Údržbář/údržbářka veřejné zeleně (kód: 41-033-E)

Autorizující orgán: Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů: Zemědělství a lesnictví (kód: 41)
Týká se povolání: Údržba veřejné zeleně
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 2

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Zakládání a udržování zeleně	3
Ošetřování okrasných dřevin a květin	2
Zakládání a ošetřování trávníků	2

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Zakládání a udržování zeleně

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Charakterizovat nejvýznamnější stavební materiály používané v sadovnických úpravách	Ústní ověření
b) Popsat druhy cest a provést jejich údržbu	Ústní ověření a praktické předvedení
c) Samostatně provést odpovídající závlahu stanovené části sadovnické úpravy	Praktické předvedení
d) Charakterizovat jednotlivé možnosti zpracování půdy při zakládání zeleně	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ošetřování okrasných dřevin a květin

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysadit okrasné dřeviny a ošetřit je po výsadbě	Praktické předvedení
b) Vysadit květiny a ošetřit je po výsadbě	Praktické předvedení
c) Ošetřit okrasné dřeviny na trvalém stanovišti a zdůvodnit provedené úkony	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Provést údržbu květinového záhonu	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zakládání a ošetřování trávníků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat obnovu trávníků a uvést náhradní rostliny za trávníky	Ústní ověření
b) Provést založení trávníků výsevem	Praktické předvedení
c) Provést ošetření trávníků podle stavu vegetace a ošetření zdůvodnit	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.
Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky není vyžadována.

Při přípravě na ověřování kompetencí je zapotřebí respektovat průběh vegetačního roku v zemědělství. Je třeba, podle stavu počasí a vývoje rostlin, kumulovat vše tak, aby jednotlivé kompetence mohly být ověřeny v období březen až listopad. Při ověřování kompetencí formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů a ke kvalitě výsledné práce. Je třeba při používání hnojiv a jiných chemických či biologických ochranných prostředků pracovat v souladu se zásadami ochrany životního prostředí a BOZP.

U kompetence **Zakládání a udržování zeleně** bude pro ověření kritéria b) připraven úsek komunikace, zpevněné plochy, chodníku o ploše minimálně 6 m^2 pro každého uchazeče. Údržbou se rozumí vyčištění, odplevelení, vymezení okrajů, uhrabání, doplnění krytu komunikace dle povrchu. Pro ověření kritérií a) a d), bude uchazeči poskytnut čas v rozsahu 15 minut na přípravu k ústnímu přezkoušení. Kritérium c) bude ověřeno zadáním plochy minimálně 8 m^2 pro provedení závlahy hadicí. Cílem je rovnoměrně a dostatečně zavlažená plocha.
U kompetence **Ošetřování okrasných dřevin a květin** v kritériu a) vysadí každý z uchazečů minimálně 10 ks listnatých keřů (s balem nebo bez balu) nebo 10 jehličnatých keřů. Může být použita výsadba do záhonu, který si uchazeč pro daný počet dřevin sám připraví, dřeviny mohou být vysázeny i liniově do živého plotu. Ošetřením po výsadbě je myšlena především zálivka, řez (je-li nutný) a při výsadbě do záhonu mulčování drcenou borkou, úprava povrchu i okrajů vysázené plochy. Kritérium b) bude ověřeno výsadbou minimálně 20 ks květin ze skupin letniček, dvouletek nebo trvalek do záhonu, který si uchazeč sám připraví. Ošetřením po výsadbě je myšlena zálivka, úprava okrajů záhonu. U kritéria c) bude ošetření dřevin na trvalém stanovišti probíhat na ploše minimálně 10 m^2 souvislé plochy keřů nebo minimálně 10 m délky živého plotu. Konkrétně bude ověřován udržovací nebo tvarovací řez, odplevelení, vymezení okrajů plochy, doplnění mulče v případě, že se jedná o tento typ výsadeb, zálivka dle rozhodnutí uchazeče.
Kritérium d) bude ověřeno na ploše záhonu květin složeného z letniček, dvouletek nebo trvalek o výměře minimálně 6 m^2.
Kompetence **Zakládání a ošetřování trávníků**, u kritéria a) bude uchazeči poskytnut čas 15 minut na přípravu. Kritérium b) bude ověřeno na ploše minimálně 6 m^2. Uchazeč si plochu zpracuje ručním nářadím pro založení trávníku výsevem, provede výsev včetně následného ošetření. Hodnoceno bude především dodržení technologického postupu a kvalita práce. U kritéria c) provede uchazeč ošetření trávníku na ploše minimálně 10 m^2. Konkrétně půjde o posečení trávníku, vyhrabání trávníku, případně vyfoukání listí a ústní doporučení uchazeče pro další pracovní operace – vertikutace, odplevelení, odstranění mechu, dosev apod.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zahradník a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti zahradnictví nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oboru vzdělání zaměřeném na zahradnictví.
b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zahradnictví a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti zahradnictví nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oboru vzdělání zaměřeném na zahradnictví.
c) Vyšší odborné vzdělání v oblasti zahradnictví a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti zahradnictví nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oboru vzdělání zaměřeném na zahradnictví.
d) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na zahradnictví a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti zahradnictví nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo praktického vyučování nebo odborného výcviku v oboru vzdělání zaměřeném na zahradnictví.
e) Profesní kvalifikace 41-126-M Technik/technička realizace a údržby zeleně + střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti zahradnictví.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo zemědělství, www.eagri.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- Ruční nářadí pro zpracování půdy - rýče, lopaty, motyky, hrábě kovové pro zpracování půdy, vidle, hrábě pro shrabání listí, krumpáče, sázecí lopatky, kypřičky, metly, košťata, konve
- Komunikace nebo zpevněné plochy s libovolným typem měkkého nebo tvrdého povrchu s výjimkou asfaltu nebo souvislého litého betonu, zpevněné plochy
- Souvislé plochy keřů stáří minimálně 2 let po výsadbě případně živé ploty stejného stáří
- Květinový(é) záhon(y) s minimální plochou 20 m^2
- Sekačky trávníku, strunové sekačky, motorové žací lišty, fukary pro vyfoukání listí
- Dřeviny v kontejnerech, dřeviny pěstované ve volné půdě, květiny pro výsadbu ve skupinách uvedených v Pokynech k realizaci zkoušky
- Travnaté plochy minimálně 2 roky po založení pro jejich ošetření
- Volné plochy na rovině pro založení trávníků minimálně 100 m^2
- Zkušební místnost

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 45 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 4 až 6 hodin (hodinou se rozumí 60 minut).

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro zemědělství, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR a AK ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Zahradnická fakulta Mendelovy univerzity v Brně
Zahradnictví Poruba
Zahradnictví Korner
SZaŠ Ostrava